

บารมีพระนมป้อน
ปกพื้นธรณิน

แก้วแก้ว

บารมีพระแม่ป๋อง ปกพื้นธรณิน

ลิขสิทธิ์ในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

บทประพันธ์ ของ แก้วแก้ว

ภาพประกอบ : สุขุมล เต็กส้วสดี

สำนักพิมพ์เพื่อนดี เดือนมีนาคม ๒๕๖๐

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗

ราคา : ๑๗๐ บาท

ข้อมูลทางบรรณานุกรม

แก้วแก้ว.

บารมีพระแม่ป๋อง ปกพื้นธรณิน.--กรุงเทพฯ : อักษรโสภณ, ๒๕๖๐.

๒๕๖ หน้า.

๑. นวนิยายไทย. I. ชื่อเรื่อง.

๘๕๕.๕๑๓

ISBN 978-974-253-612-1

เจ้าของ

ผู้อำนวยการสำนักพิมพ์

ผู้จัดการสำนักพิมพ์

กองบรรณาธิการ

ศิลปกรรม

พิมพ์และจัดจำหน่าย

บริษัทอักษรโสภณ จำกัด

สันติ ส่งเสริมสวัสดิ์

สุดาวัฒน์ ส่งเสริมสวัสดิ์

วิบูลย์ ตรีธรรมวุฒิกุล ยศวดี เป็นประเสริฐ

สมยงค์ คงใจ สุพรรณษา เสตรา

สำนักพิมพ์เพื่อนดี ในเครือบริษัทอักษรโสภณ จำกัด

เลขที่ ๕๘ ซอยนภาศัพท์ (แยก ๕) ถนนสุขุมวิท ๓๖

แขวงคลองตัน เขตคลองเตย กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

โทรศัพท์ ๐-๒๒๕๘-๕๘๘๗, ๐-๒๒๕๘-๕๘๖๑-๒

โทรสาร ๐-๒๒๕๘-๕๑๓๐

Homepage : <http://www.puendee.com>

<http://www.facebook.com/puendee>

คำนำ

ด้วยพระมหากษัตริย์คุณในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ “แก้วแก้ว” จึงได้นำเสนอนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ เรื่อง ‘บารมีพระแม่ป้อง ปกพิณธรณิน’ ในแง่มุมที่ยังไม่เคยมีผู้ใดเรียบเรียงมาก่อน ให้ผู้อ่านได้ตระหนักถึงเหตุการณ์อันสำคัญยิ่งในประวัติศาสตร์ของกรุงศรีอยุธยา ซึ่งจารึกเหตุการณ์ครั้งนั้นพร้อมกับพระวีรกรรมของ สมเด็จพระสุริโยทัย

พระนามอันศักดิ์สิทธิ์นี้ก่อให้เกิดคุณูปการยิ่งใหญ่มหาศาลต่อแผ่นดินไทย และทุกชีวิตบนพื้นปฐธานี ตั้งแต่อดีตจนปัจจุบัน

ในความเป็น ‘พระแม่เมือง’ นั้นมิได้ทรงเป็นอยู่แต่เพียงในเวียงวัง หากแต่ทรงเป็น ‘แม่’ ของทุกชีวิตแห่งแผ่นดินอยุธยา ด้วยเหตุที่ทรงสดับรับฟังทุกข์สุขทั้งหลายของแผ่นดินที่ทรงประทับอยู่ และยืนยันด้วยเหตุการณ์สุดท้ายแห่งพระชนม์ชีพ ที่ยังตราตรึงอยู่ในความทรงจำของพสกนิกรผู้ภักดีทั้งหลายตลอดมา

“แก้วแก้ว” ได้สะท้อนให้เห็นถึงพระราชปณิธานที่มุ่งมั่น และพระอัจฉริยภาพของ ‘สมเด็จพระสุริโยทัย’ ผ่านตัวละครปัจจุบัน ที่วางพื้นฐานไว้อย่างแนบเนียนเป็นหนึ่งเดียวกับเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ ผู้อ่านจะรู้สึกได้ถึงบรรยากาศของความสุข ความเศร้า และความภูมิใจที่มาพร้อมกับความสะเทือนใจสูงสุด ตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงบทสุดท้าย

สำนักพิมพ์เพื่อนดีชาวซึ่งในพระมหากษัตริย์คุณพระราชทานพระราชนุญาต ให้จัดพิมพ์นวนิยายเรื่องนี้เผยแพร่ และขอเชิญชวนผู้อ่านทุกท่านอ่านนวนิยายอันทรงคุณค่าด้วยความประทับใจ และจงรักภักดีอย่างหาที่สุคติได้

สมเด็จพระสุริโยทัย

ก่อนหน้านี มีผู้เขียน เล่า รวบรวมและเรียบเรียงถึงพระวีรกรรมของสมเด็จพระสุริโยทัยมามากแล้ว ทั้งในรูปของละครโทรทัศน์ นิยาย เพลง ภาพยนตร์ โดยมากจะเป็นการถ่ายทอดเรื่องราวในประวัติศาสตร์ออกมาด้วยความชื่นชมยกย่องพระวีรกรรมอันยิ่งใหญ่

แต่มีอีกแง่มุมหนึ่ง ที่ยังไม่มีใครเขียนถึงมาก่อน คือการที่สมเด็จพระสุริโยทัยได้สละพระชนม์ชีพในสงครามครั้งนี้ นอกจากเป็นการป้องกันสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ ซึ่งเป็นหัวใจของแผ่นดินแล้ว ยังเป็นการปกป้องกรุงศรีอยุธยาไว้ให้รอดจากพม่าได้อีกด้วย อะไรจะเกิดขึ้นหากว่าพระเจ้าแปรไล่ช้างเล่นไล่ถึงพระคชาธารของสมเด็จพระเจ้าจักรพรรดิ และฟันด้วยพระแสงของ้าวถูกพระมหากษัตริย์ของไทยเสด็จสวรรคตในกลางศึก กรุงศรีอยุธยาจะต้องตกอยู่ในอำนาจพม่าในวันนั้นเอง เมื่อนั้น พม่าก็จะครอบครองกรุงศรีอยุธยาได้โดยที่ไร้พลฝ่ายพม่ายังคึกคักเข้มแข็งอยู่เต็มที และเมื่อพระมหาธรรมราชาเสด็จยกทัพจากเมืองเหนือมาช่วยในเวลาต่อมา ก็จะต้องเผชิญกับข้าศึกที่ยึดเมืองหลวงไว้ได้แล้ว และพร้อมพร้อมด้วยกำลังพลมากกว่าหลายเท่าตัว เป็นการได้เปรียบชนิดที่มองไม่เห็นทางเลยว่าพระมหาธรรมราชาจะทรงเอาชนะได้โดยวิธีใด

ต่อจากนั้น หัวเมืองทางเหนือของอยุธยา ย่อมจะตกอยู่ในอำนาจพม่าเช่นกัน เพราะพระเจ้าตะเบ็งชะเวตี้ทรงมีพระราโชบายจะขยายอำนาจของหงสาวดีให้กว้างไกลที่สุดเท่าที่จะทำได้มาตั้งแต่แรก

ตามธรรมเนียมในสมัยโบราณ ฝ่ายชนะจะกวาดต้อนราษฎรของฝ่ายแพ้กลับไปเป็นเชลย ทำมาหากินในบ้านเมืองของตนเป็นการเพิ่มกำลังคน ส่วนเจ้านาย ก็จะถูกนำกลับไปยังเมืองหลวงของฝ่ายชนะในฐานะตัวประกัน จึงเป็นไปได้ว่า พระบรมวงศานุวงศ์ทางฝ่ายสมเด็จพระจักรพรรดิ ทั้งบุรุษและสตรี จะถูกนำไปพม่า รวมทั้งพระ-

มหาธรรมราชาด้วย

ขณะนั้น พระมหาธรรมราชาเพิ่งเสด็จไปครองพิษณุโลกได้เพียง ๖ เดือน พระราชธิดาพระองค์แรกยังไม่ทรงถือกำเนิด และพระราชโอรสอีกสองพระองค์คือสมเด็จพระนเรศวรมหาราช และสมเด็จพระเอกาทศรถก็ยังมีได้ประสูติจนหลังเวลานี้อีกหลายปีต่อมา

หากมหาราชผู้ยิ่งใหญ่ที่สุดในยุคกรุงศรีอยุธยาได้มีโอกาสจะประสูติ การกอบกู้อิสรภาพก็ไม่วันบังเกิดขึ้นได้

อาณาจักรศรีอยุธยาจะเปลี่ยนโฉมหน้า พลิกผันประวัติศาสตร์ไทยไปอย่างไรไม่น่าจะคิดถึง และน่าตระหนกยิ่งกว่านี้ก็คือ อาจจะไม่มีการขานนามจักรอยุธยาและรัตนโกสินทร์อย่างที่เป็นอย่างทุกวันนี้ก็ได้

ดังนั้น พระวีรกรรมของกษัตริย์พระองค์นี้ จึงมิได้เป็นเพียงความกล้าหาญและเสียสละอันแน่วแน่ เท่าที่สตรีผู้สูงศักดิ์ที่สุดในแผ่นดินจะพึงเสียสละแก่พระมหากษัตริย์ผู้เป็นหัวใจของราชอาณาจักร และผืนแผ่นดินถิ่นกำเนิดได้เท่านั้น แต่เป็นการป้องกันอันยิ่งใหญ่ที่สุดเท่าที่สตรีผู้หนึ่งจะกระทำได้ เกิดคุณค่าสืบเนื่องต่อมาอย่างยืนยาวและเกริกเกียรติ ทำให้ไทยเป็นไทยอยู่ได้จนทุกวันนี้

ขอดวงพระวิญญูณ หากสถิตอยู่ในชาติใด ภูผาใด หรือ ณ ทิพยโลกแห่งใด ได้ทรงสดับรับฟังเรื่องราวต่อไปนี้ แทนมาลัยสักการะบวงสรวงด้วยความจงรักภักดี และตระหนักในน้ำพระทัยอันยิ่งใหญ่ จากไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินผู้หนึ่งด้วยเทอญ

“แก้วแก้ว”

หน้าแปลก ทั้งที่สายลมพัดแรงจนน่ากรรโชกเทียนดับ แต่เปลวเทียนสีเหลืองแจ่มใสกลับตั้ง
ตรง สะบัดเพียงเล็กน้อย แต่ไม่มีทำที่ว่าจะวูบร่วงลงไปในสายตา

.....

“พีวรินทร์ ไทณะ สมเด็จพระสุริโยทัย

บทที่ ๑

บรมราชินีอนุสรณ์

ลมจากทุ่งนาพัดแรง ฉวัดเฉวียนอยู่ทุกทิศทุกทาง รอบบริเวณพระบรม-
ราชานุสาวรีย์อันเป็นที่โล่งกว้าง ลดความร้อนระอุของแดดสีทองที่ยังแรงกล้า แม้
เวลาล่วงจากบ่ายเข้าสู่ยามเย็นแล้วก็ตาม

ปวินท์คุกเข่าลงบนพื้นหินขัดเป็นมันวับ หน้าพระบรมราชานุสาวรีย์ที่ประดิษฐาน
อยู่บนแท่นใหญ่ บรรจงจุดธูปปักลงในกระถาง แล้วจุดเทียนอย่างระมัดระวัง เพราะ
ลมค่อนข้างแรง พัดหวนไปมาตลอดเวลา

เสียงเพื่อนหนุ่มสาวที่หยุดอยู่ตามชั้นบันได เพื่อจะสนทนากันก่อนจะขึ้นมาที่
ลานหน้าพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัย ร้องเตือนว่า

“อย่าเพิ่งจุดเทียนเลย เดี่ยวดับเปล่าๆ ลมแรงจะตายไป”

ชายหนุ่มไม่ย่อท้อ จ่อเปลวไฟจากที่จุดบุหรี่เข้ากับไส้เทียน นิ่งอยู่จนกระทั่ง
แน่ใจว่าเปลวเทียนลุกเรင့်ดีแล้ว จึงค่อยๆ ป้อนเปลวเทียน ปักลงบนแท่นที่รองรับ
แล้วถอยออกมา ถวายบังคมสามครั้งตามแบบโบราณ

เพื่อนพากันมองด้วยความประหลาดใจ คนหนึ่งหัวเราะ แล้วกระเซ้าว่า

“คู่มัน ดู ไอ้วินท์ ทำทำยังกะขุนนางโบราณจะเข้าเฝ้า”

“สงสัยจะคุณครทิวี่ย้อนยุคมากไปหน่อย”

ถ้อยคำเหล่านี้ผ่านหูชายหนุ่มไปเหมือนลมที่พัดหวนนอยู่ในขณะนั้น สายตาของหนุ่มวัยยี่สิบสามปี ผู้กำลังทำปริญญาโททางประวัติศาสตร์ จับนั่งอยู่ที่เปลวเทียน

นำแปลก ทั้งที่สายลมพัดแรงจนนำกรรโชกเทียนดับ แต่เปลวเทียนสีเหลืองแจ่มใสกลับตั้งตรง สะบัดเพียงเล็กน้อย แต่ไม่มีท่าทีว่าจะวูบลงไปนสายตา

พองเพื่อนเข้ามาคุกเข่าล้อมอยู่รอบตัว บางคนยกมือไหว้ บางคนก้มลงกราบหนึ่งทีบนพื้น คนหนึ่งออกปากอย่างทึ่งๆ

“เออ ดีแฮะ เทียนไม่ยักดับ”

สาวน้อยคนเดียวในบรรดาเพื่อนชายทั้งหมด สะบัดผมยาวเป็นประกายเลื่อมไปรวมไว้ข้างหลัง เยกหน้าขึ้นเอามือป้องตา มองข้างศึกสีดำสนิทตัวใหญ่ยาว ประดิษฐานตระหง่านอยู่บนแท่นสูงลิ่วเหนือศีรษะ ขนบข้างด้วยจตุลึงคบาท บนคอพญาข้างคือองค์สมเด็จพระสุริโยทัยในฉลองพระองค์ออกศึกแบบแม่ทัพ แล้วถามอย่างไม่ประสีประสา

“พวีนท์ ไหนละ สมเด็จพระสุริโยทัย”

“ท่านประทับอยู่บนคอช้างพระที่นั่ง” พวีนท์เหลียวไปตอบสั้นๆ

พัตราทำหน้าฉงน

“อ้าว นั่นผู้ชายไม่ใช่หรือ ไม่ใช่ทหารหรือคะ”

สมภพหัวเราะ ลากเสียงตอบว่า

“ไธเอีย ยายแพท เธอไม่รู้เลยเระะว่าท่านเสด็จไปออกศึก แต่งพระองค์เป็นชาย สงสัยเอาความรู้สมัยมัธยมคืนครุไปหมดแล้วซีเนี่ย”

พัตราหน้าจ้อย

“แพทจะรู้ได้ยังไงละ ก็นึกว่าท่านเป็นผู้หญิง ต้องห่มสไบสวยๆ ยอมรับว่าไม่รู้ก็แล้วกัน แพทไม่ค่อยได้อยู่เมืองไทย ก็แยะยังี้ละ”

หล่อนไปเรียนที่อังกฤษตั้งแต่อายุสิบสี่จนยี่สิบเอ็ด กลับมาเยี่ยมบ้านปีละครั้ง
เพียงช่วงสั้น ๆ จึงมีความรู้เกี่ยวกับบ้านเกิดเมืองนอนของหล่อนน้อยกว่าเพื่อน ๆ ทุกคน
แต่พัตราเป็นคนกระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้รอบตัวมากกว่าเที่ยวเตร่เฮฮาไปวัน ๆ
หล่อนจึงตัดสินใจมาเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มากกว่าจะเลือกไปเดินช้อปปิ้งอยู่
ในศูนย์การค้า

หล่อนมาที่พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัยที่ทุ่งมะขามหย่อง ในครั้งนี้
ก็เพราะปวินท์เป็นคนออกความคิดชวนมาเที่ยว เขากับหล่อนเคยเป็นนักเรียนรุ่นพี่
รุ่นน้องที่สนิทกันตอนเด็ก ๆ จากกันไปหลายปี แล้วกลับมาพบกันอีกครั้งเมื่อเป็นหนุ่ม
สาว พัตราพอใจที่จะรื้อฟื้นมิตรภาพกับหนุ่มน้อยน่ารัก ผู้สนใจเรื่องราวในอดีตมาก
กว่าจะพาหล่อนเที่ยวกลางคืน เขาเป็นแบบของผู้ชายที่แตกต่างไปจากหนุ่มนักเรียน
นอกอื่น ๆ ที่ล้อมรอบตัวหล่อนอยู่ ส่วนตัวหล่อนก็เบื่อหน่ายผู้ชายเจ้าชู้ แต่ไร้แก่นสาร
พวกนั้นมากเต็มทน

ส่วนเพื่อนอีกสองคน คือสมภพ และอภิชัย เป็นเพื่อนเรียนในมหาวิทยาลัย
เดียวกันกับปวินท์ เคยอยู่ในชมรมอนุรักษ์วัฒนธรรมมาด้วยกัน ต่างคบหากันมาจน
ต่างคนต่างเรียนจบมหาวิทยาลัย แล้วแยกย้ายกันไปทำงาน แต่ก็พบปะกันเสมอใน
ยามว่าง

เมื่อรู้จักพัตรา ทั้งสองมีนิสัยที่เข้ากันกับหล่อนได้ จึงรวมกลุ่มไปไหนมาไหน
กันค่อนข้างบ่อย

“แล้วประวัติศาสตร์อังกฤษล่ะรู้ไหม” ปวินท์ถามยิ้ม ๆ “จะได้ถามถึงควีนเอลิ-
ซาเบธที่ ๑ หรือควีนแอนน์ เพื่อจะคุ้มมั่ง”

พัตราสะบัดผม ปรายตาค้อน

“จะมาทดสอบอะไรกะแพท” หล่อนว่าอย่างไม่ถือสา แล้วลุกขึ้นยืน จุดแกน
ชายหนุ่มให้ลุกขึ้นบ้าง “แต่แพทจำได้นะ สงครามพม่าที่อยู่ชุลลู่พม่าใหม่

แล้วต้องมาตั้งกรุงเทพฯใหม่นะ”

สมภพกับอภิชัยหัวเราะออกมาพร้อมกันอย่างอดไม่ได้

“ปล่อยไปออกมาหมดฟาร์มเลยนะ ไม่ใช่แค่หมดแล้ว” อภิชัยยั่ว “นี่แพท เธอ นึกว่าไทยกับพม่าจะรบกันหนเดียวรีไรง โธ่เอ๊ย เธอเรียนที่อังกฤษตั้งหลายปีก็มาจะรู้ เหมือนสก็อตแลนด์กับอังกฤษนะแหละ รบกันมาตั้งกี่สิบหน กี่ร้อยปี เอ สงสัยไม่รู้ อึกมั่งเนี่ย”

สาวน้อยหน้าเสียว เมื่อถูกขัดหลายหนเข้า แต่หล่อนมีนิสัยคืออยู่อย่างหนึ่งคือ ไม่อวดดี เมื่อไม่รู้ก็ยอมแพ้แต่โดยดี

“แพทไม่รู้จริงๆ” หล่อนสารภาพ แล้วหันไปหาชายหนุ่มผู้ที่สนิทด้วยมากที่สุด “พี่วินท์เล่าหน่อยได้ไหมคะ แพทจำไม่ได้จริงๆ แต่แพทชกสนใจแล้วนะ”

ปวินท์คบหลังมือหล่อนเบาๆ พาหล่อนเดินลงมาจากลาน ไปตามชั้นบันไดบน เนิ่นหน้าเขี้ยวสะอาด เรียบ แล้วหยุดมองตรงสุดทางติดกับหนองน้ำกว้าง ตรง นั้นเองมีรูปหล่อโลหะสีดำสนิทของช่างศึกตัวมเหสีมา แต่งเครื่องศึกรบครัน พร้อมด้วย แม่ทัพ ทหารบนหลังช้าง และจตุลึงคบาททั้งสี่ครบครันตามหน้าที่ ไกลออกไปกลาง หนองน้ำ คือค่ายพร้อมประตูหอรบแบบโบราณผุดขึ้นกลางน้ำ อีกด้านหนึ่งของพระบรม ราชานุสาวรีย์

“นั่นไง ช่างศึกของพม่า พระเจ้าแปร อุปราชของหงสาวดี แม่ทัพหน้าของ พระเจ้าตะเบ็งชะเวตี้ กษัตริย์พม่ายกทัพมาตีกรุงศรีอยุธยาเมื่อพ.ศ. ๒๐๙๑”

พัตราฟังอย่างสนใจ

“ทำไมถึงต้องมาตั้งอยุธยาด้วยล่ะคะ”

สมภพอดไม่ได้

“ก็เพื่อแผ่ขยายอำนาจไงเล่า แพทก็อ หนังสือเรียนสมัยอยู่มัธยมก็บอกไว้ว่า พระเจ้าตะเบ็งชะเวตี้คนนี่แหละปราบเมืองอังวะกับหัวเมืองต่างๆ ได้ เริ่มจะยิ่งใหญ่ขึ้น

มาว่ายังงั้นเถอะ แล้วอาณาจักรศรีอยุธยาของเราก็เป็นอาณาจักรใหญ่ทางตะวันออกของ
เขา บ้านเมืองก็มั่งคั่งอุดมสมบูรณ์ ถ้าหากว่าเขาตีได้ก็จะเป็นการเพิ่มพูนอำนาจของ
เขาให้มากขึ้นไปอีก แทนที่จะเป็น king ก็กลายเป็น emperor พุฒภาษาอังกฤษ
ยังงี้ เข้าใจง่ายมั๊ย”

พัทธาค้อน แต่ก็ค้อนเล่นๆไม่จริงจัง

“เข้าใจแล้วเจ้าคะ แล้วพี่ภพไม่ต้องอธิบายอีกแล้วนะ แพทอยากจะฟังพี่วินท์
เล่ามั่ง อ้าปากไม่ทันพี่ภพเลย เห็นรีเปล่า”

อภิชัยหัวเราะก๊าก เมื่อเห็นสมภพทำหน้าม่อ

“อย่าน้อยใจไปเลย ภพ แกม่นรูปไม่หล่อ พ่อไม่รวย เล่าแล้วไม่มีสาวไหน
เข้าใจหรอก วังั้นเหอะ”

ปวินท์กำลังเหม่อมองข้างศึกของฝ่ายพม่า เขาถอนใจเบาๆก่อนพูดเป็นเชิง
ปรารภว่า

“น่าเสียดาย สงครามนำความพินาศมาสู่ทุกสิ่งทุกอย่าง แต่มนุษย์เราก็ไม่เคย
หยุดยั้งการทำสงครามสักที”

สมภพตอบว่าเพื่อนเบาๆ

“ก็แล้วแต่มุมมอง สงครามบางครั้งก็เป็นเรื่องจำเป็น ถ้าไม่ทำสงครามเสีย
อีก เราอาจจะสูญเสียมากกว่า อย่างสมเด็จพระนเรศวร นายก็เคยพูดเองว่าเพราะ
ท่านสู้ไม่ถอย ทำศึกทำสงครามตลอดรัชสมัย อยู่ยงถึงสงบสุข ไม่มีศึกเหนือศึกได้
มารบกวานอีกเป็นเวลาตั้งร้อยกว่าปีหลังสิ้นรัชสมัยของท่าน นายยังบอกฉันว่าสมเด็จพระ
นเรศวรท่านทรงทิ้งมรดกยิ่งใหญ่ไว้ให้แผ่นดิน ทั้งความเป็นอิสระจากพม่า แล้ว
อีกอย่างคือความสงบสุขปลอดภัยจากการรุกรานของเพื่อนบ้านนี้เอง อยู่ยงจึงเจริญ
เติบโตขึ้นมาเป็นเมืองที่มั่งคั่งที่สุดในเอเชียอาคเนย์ ไม่งั้น มัวทำสงครามไม่รู้จักจบ
จะเอาเวลาที่ไหนมาพัฒนาทางเศรษฐกิจ เศรษฐกิจไม่ดี วัฒนธรรมก็จะถูกทิ้งขว้าง

“ไม่มีใครทำนุบำรุง ทุกอย่างก็จะค่อยๆเสื่อมถอยลงไปหมด”

สีหน้าหมองๆของปวินท์ค่อยแจ่มใสขึ้น เมื่อมีการทบทวนความคิดกันถึงตอนนี้

“จำได้ แล้วตอนนั้นยังจำได้เลยว่าพวกเราพูดกันใหญ่ ว่าถ้าหากว่าสมเด็จพระนเรศวรท่านไม่กู้อิสรภาพขึ้นมา ประวัติศาสตร์อยุธยาจะเปลี่ยนโฉมหน้าอย่างไรก็ไม่รู้ เราอาจจะไม่มีกรุงแตกครั้งที่สอง ไม่มีสมเด็จพระเจ้าตากสิน ไม่มีสมเด็จพระพุทธยอดฟ้า ไม่มีการตั้งกรุงเทพ นำवादเสี้ยวเหมือนกันนะถ้าหากว่าอาจจะไม่มีประเทศไทยเหลือต่อมาจนทุกวันนี้ก็ได้”

อภิชัยพยักหน้าหงึกๆผสมโรงว่า

“นั่นซี ถ้าหากว่าสาเหตุในประวัติศาสตร์ เปลี่ยนไปแม้แต่เพียงนิดเดียว ผลของเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์อาจจะเปลี่ยนไปหมดก็ได้ ถ้าไม่มีเหตุการณ์ลอบปลงพระชนม์อาชดุกเฟอติณานด์แห่งออสเตรีย สงครามโลกครั้งที่ ๑ อาจจะไม่เกิด อาจจะมีสงครามแบบอื่นในประเทศอื่นขึ้นมาแทน”

พัทธยาอินชัยับแล้วขยับอีกด้วยความเมื่อยและความเบื่อหน่ายที่หล่อนฟังไม่รู้เรื่องถึงตอนนี้ หล่อนหมดความอดทน ก็ขัดขึ้นมาว่า

“ขอกลับมาที่สงครามไทยกับพม่าก่อนได้มั๊ยคะ ก่อนจะไปถึงสงครามโลกครั้งที่ ๑ ตู! แพทย์ไม่รู้เลยว่าพระสุริโยทัยไปรบกับใคร เรื่องอะไร ชนะหรือแพ้”

สามหนุ่มหุ่ยุดพูดกัน สมภพกระทุ้งสี่ข้างอภิชัยให้หยุด

“เล่าหน่อยซีวะ วินท์ นายกำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ยังไม่ใช่หรือ สาวเขาอยากจะฟัง”

สองหนุ่มม่อยิ้มกันทั้งคู่ ส่วนปวินท์ทำหน้าที่หน้าเฉย อธิบายอย่างเอางานเอาการโดยไม่สนใจการกระเซ้าเข้าเหย้าของเพื่อน

“ถ้าจะเล่าย้อนความกันจริงๆก็ต้องย้อนไปตั้งแต่สมัยก่อนหน้าพ.ศ.๒๐๙๑ สักสองสามปี ตอนนั้นเป็นรัชสมัยสมเด็จพระชัยราชาธิราช ท่านมีพระมเหสีหรือเปล่าไม่รู้

ไม่มีการเอ่ยถึง รู้แต่ว่ามีพระโอรสชื่อพระแก้วฟ้า ยังเล็กอยู่ เกิดจากท้าวศรีสุดาจันทร์
ชื่อนี้ไม่ใช่ชื่อตัว แต่เป็นชื่อตำแหน่งพระสนมเอก นอกจากนี้พระชัยราชามีพระอนุชา
ทรงพระนามว่าพระเทียรราชา ตอนพระชัยราชาสวรรคต พระแก้วฟ้าเพิ่งจะมีพระ
ชันษาได้แค่ ๑๑ ปี ยิ่งว่าราชการไม่ได้ พระเทียรราชาจึงได้เป็นผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน
ส่วนท้าวศรีสุดาจันทร์ในฐานะพระชนนีพันปีหลวงได้เป็นผู้สำเร็จราชการภายใน
พระราชวัง ก็คือเป็นผู้กุมอำนาจอยู่เบื้องหลังพระโอรส กลายเป็นผู้มีอำนาจตัวจริง”

“อ้าว แล้วพระเทียรราชาล่ะคะ?” พัดราชักทันที

“ท้าวศรีสุดาจันทร์คงจะเห็นพระเทียรราชาเป็นตัวกีดขวางความสำคัญของนาง
ก็เลยพยายามกดดันด้วยการสร้างเรื่องใส่ร้ายหลายอย่าง จนพระเทียรราชาต้องวางมือ
จากราชการ ออกผนวชให้หมดเรื่องหมดราวไป เป็นการฟอนคลายความตึงเครียด
และหลีกเลี่ยงความขัดแย้ง ความจริงการเมืองตอนนั้นก็คงจะปั่นป่วนมีการคลื่นใต้น้ำ
อยู่มาก เพราะว่าท้าวศรีสุดาจันทร์ไม่ได้ว่าการคนเดียว แต่ไปได้ญาติเชื้อพันบุตรศรีเทพ
พนักงานเฝ้าหอพระ เป็นชู้ แล้วยกขึ้นเป็นใหญ่ ตำแหน่งขุนรวงศาธิราช ใ้ว่า
ราชการแผ่นดิน”

พัดราทำหน้ายุ่ง หล่อนพยายามจะจดจำรำลึกประวัติศาสตร์สมัยที่เคยเรียนให้
ได้ แต่ก็ยังนึกไม่ออก

สมภพออกความเห็นขึ้นมา

“ฉันว่าผู้หญิงคนนี้ก็คงต้องการสร้างฐานอำนาจให้มั่นคงสำหรับตัวเองและลูกชาย
มองแง่นี้ก็เป็นเรื่องธรรมดา เพราะเดิมทีคงจะมีอำนาจไม่เท่าไร ตัวเองเป็นพระ
สนมเอก แสดงว่ามาจากสามัญชนธรรมดา ถ้าเป็นเจ้านายมาก่อนก็จะได้เป็นพระมเหสี
และย่อมจะมีพระญาติพระวงศ์สนับสนุนให้มั่นคงกว่า นี่เป็นแค่พระสนม จู่ๆเกิดได้
อำนาจบนบัลลังก์ขึ้นมาयั้งี้ ก็ต้องแสวงหาพวกพ้องเอาไว้คานอำนาจกับอีกฝ่าย ซึ่ง
อาจจะเป็นขุนนางเก่า หรือพระอนุชาของพระชัยราชาก็ได้ ไม่งั้นลูกชายก็ไม่ปลอดภัย

ยังเล็กนัก”

“ถ้าเรื่องมันสำเร็จยายยังงั้นก็ไม่มีอะไรเกิดขึ้นนะซี” ปวินท์ว่า “แต่เรื่องไม่ง่ายอย่างที่คิด เพราะว่าขุนวรวงศาที่ว่าเป็นญาติกัน ก็เกิดโลกมากขึ้นมา เรื่องอะไรจะรักษาบัลลังก์ให้เด็กอย่างพระแก้วฟ้า ตัวเองสูบเอาเองไม่ดีกว่าหรือ อำนาจมันไม่เข้าใครออกใครอยู่ด้วย”

“ขุนอะไรนี่แย่งบัลลังก์จากพระแก้วฟ้าเหอะคะ” พัตราเริ่มเพลิดเพลินกับเรื่องที่ได้ยิน ชักต่อด้วยความสนใจ “แล้วพระแก้วฟ้ายอมได้ยังงั้นคะ แล้วแม่ละคะ จะทำยังไงกับคนที่คิดว่ามาช่วยลูก”

“เรื่องแย่ง เขาไม่แย่งแบบขอกันเปล่าๆอย่างง่าย ๆ หรอกจะ น้อง” สมภพหันมาตอบ “ท่าทางคงจำหนังสือเรียนไม่ได้เลยซีนะ...คือขุนวรวงศาแควงยาพิษพระแก้วฟ้าเอาซะเลย เรียกว่ากำจัดเด็ดขาดให้หมดเรื่องหมดราวไป ส่วนแม่...เราก็ไม่รู้ว่าจะคิดยังไง อาจจะเสียอกเสียใจแทบแย้ที่วาดหวังเอาไว้ผิด ไว้ใจคนผิด หรือไม่ก็ตกบันไดพลอยโจนไปด้วยก็ได้”

“บางแห่งก็ว่าท้าวศรีสุดาจันทรูู้เห็นเป็นใจกับขุนวรวงศา วางยาพิษพระแก้วฟ้าด้วย เพราะพระแก้วฟ้าชักโตขึ้นแล้วเกิดไม่ค่อยจะยอมลงให้พ่อเลี้ยง ตอนนั้น เขาก็รู้กันทั้งเมืองว่าท้าวศรีสุดาจันทรูมีครรถ์ขึ้นมากับผู้ว่าราชการบ้านเมือง ปิดบังความลับไม่ได้อีกแล้ว” ปวินท์ขยายความ

“โอ๊ย ลองข่านี่แพร่สะพัดละก็ เสียเครดิตน้อยไปซะเมื่อไหร่” อภิชัยเสริม
พัตราอึ้ง เป็นเชิงคัดค้านออกมาทันที

“โอ๊ย แพทไม่เชื่อหรอกคะ แม่อะไรจะใจร้ายฆ่าลูกได้ลงคอ แพทว่าคุณท้าวคนนี่คงเสียใจแต่ไม่รู้จะทำยังไงมากกว่า อำนาจก็อยู่ในมือสามีใหม่ ลูกก็ตาย ตัวเองอาจจะต้องจำยอมอยู่ใต้อำนาจเขา ไม่งั้นคงแย่เหมือนกันเพราะไม่มีอะไรไปคานอำนาจแล้วนี่ ขอความช่วยเหลือจากใคร ใครเขาจะเห็นใจ พระแก้วฟ้าก็ไม่อยู่เสียแล้ว

ขุนนางที่ไหนจะจงรักภักดี”

สมภพพยักหน้าให้ปวินท์

“นักเรียนใหม่หัวไวแะ ตามเรื่องได้ จ้อเชียว”

พัตราทูปอีกฝ่ายดั่งบัก

“แล้วไงคะ พี่วินท์เล่าซี คงไม่ใช่ผู้ร้ายได้ดี จั้นครองเมืองสบายไปหรือคะคะ แพทเริ่มจำได้รางๆแล้วละ ดูเหมือนพ่อเลี้ยงแจะถูกฆ่าใช้ใหม่คะ”

คนทั้งสี่เดินกันไปเรื่อยๆบนถนนสายโค้ง ไกลเส้นทางออกที่มีรถยนต์จอดอยู่ แต่ก็ไม่มีความร้อนจะกลับไปที่รถ ยังคงสุดลมหายใจอย่างสดชื่นกับกระแสลมแรง เหนือแผ่นน้ำกว้าง แดดคลายความร้อนแรงลง เหลือแต่เพียงแสงสว่างแจ่มใสของ ยามเย็น มีเพียงกลุ่มเมฆฝนตั้งเค้าทะมึนมาจากทิศตะวันตก แต่ก็ยังดูห่างไกล จนไม่น่าจะมาถึงบริเวณนี้

“จ๊ะ เมื่อไม่มีพระแก้วฟ้า มีแต่พระโอรสเล็กๆอีกองค์หนึ่งชื่อพระศรีศิลป์ ซึ่งไม่มีความหมายเท่าไร ท้าวศรีสุตาจันทร์ก็ยกขุนวรวงศาขึ้นครองอยุธยา ตอนนั้นสองคนนี้มีลูกด้วยกันแล้วเป็นผู้หญิง แต่ดูจากความเจ้าเล่ห์เหี้ยมโหดของขุนวรวงศาคนนี้แล้ว ขุนนางใหญ่น้อยเขาก็ทนไม่ไหว ถือด้วยว่าไม่ใช่เชื้อสายกษัตริย์ ได้ราชบัลลังก์มาอย่างไม่ถูกต้อง เป็นโจรปล้นแผ่นดิน ก็เลยมีขุนนางกลุ่มหนึ่ง มีขุนพิเรนทรเทพ เจ้ากรมพระตำรวจเป็นหัวหน้ายอมเสี่ยงตายว่าเป็นไฉนเป็นกัน คบคิดกันล่อขุนวรวงศาออกไปนอกวัง อ้างว่ามีช้างเผือกให้ออกไปจับที่เพนียดวัดของ ความจริงก็เพื่อจะจับตัวได้ง่ายๆ ขุนวรวงศาจะตาถึงฆาต หลงกลพาท้าวศรีสุตาจันทร์กับลูกสาวออกไปจริงๆ พอถึงปากคลองสระบัว ก็เลยถูกจับแล้วถูกสำเร็จโทษทั้งหมด นับบัลลังก์ได้แค่ ๔๒ วัน หนังสือพระราชพงศาวดารไม่ยอมรับว่าเป็นกษัตริย์ ไม่นับจำนวนเข้าในจำนวนพระมหากษัตริย์ของอาณาจักรศรีอยุธยา ถือว่าเป็นเรื่องอุบัติเหตุทางการเมือง เป็นโจรปล้นราชสมบัติ ไม่ใช่การสืบสันตติวงศ์ หรือการพลัดเปลี่ยนราชวงศ์ใหม่”

พัตรานิ่งคิด ก่อนจะถาม

“ขุนอะไรนะคะ คนที่เป็นหัวหน้า”

“ขุนพิเรนทรเทพ”

“คนนี่เก่งนะคะ ทำทางจะเป็นนักรบ ใจเด็ดไม่เบาเลย ถ้าพลาดละก็ ต้องโดนประหารชีวิตแน่ๆ”

“ประหารชีวิตเฉยๆยังน้อยไปนี่” สมภพว่า “ขุนวรวงศาเทียมโหดขนาดนี้ คงประหารเจ็ดชั่วโคตร คือตั้งแต่ปู่ลงมาจนถึงเหลน เรียกว่าหมดทั้งวงศ์ตระกูล”

พัตราทำหน้าที่สยดสยอง ปิดปากเจียบกริบ ปวินที่รีบบอกหล่อนว่า

“บทบาทของขุนพิเรนทรเทพนับว่าสำคัญมาก มีเรื่องต่อมาอีกยาวเลยละจ๊ะ เพราะเมื่อกำจัดขุนวรวงศาได้แล้ว ก็ไปทูลเชิญพระเทียรราชาขึ้นเป็นกษัตริย์ ถือว่าเป็นเจ้านายที่ถูกต้องตามธรรมเนียมประเพณี พระเทียรราชาขึ้นครองราชย์แล้วทรงพระนามว่าพระมหาจักรพรรดิ มีพระมเหสีคือสมเด็จพระสุริโยทัย”

พัตราห่อปาก ร้องอุทาน

“อ้อ ท่านนั่นเอง นั่นตอนที่เกิดเรื่องทั้งหมด สมเด็จพระสุริโยทัยท่านก็ต้องรู้เห็นเรื่องราวทั้งหมดสินะคะ”

“ก็แน่ละ ท่านก็คงจะเศร้าพระทัยมาก พระแก้วฟ้าไม่ใช่ใครอื่นนอกจากหลานของท่าน ขนาดพระเทียรราชาเองก็คงไม่ปลอดภัยเท่าไร่ ถึงต้องไปผนวชให้พ้นจากการถูกเฟ่งเล็งว่าจะเป็นเสี้ยนหนาม นึกถึงหัวอกผู้หญิงคนหนึ่ง ก็คงไม่สบายใจ เหตุร้ายรุมล้อมอยู่ทุกด้าน กว่าจะรอดพ้นจากเหตุร้ายมาได้ก็นานเป็นปี”

พัตราเหลียวไปมองพระบรมราชานุสาวรีย์ ที่เห็นเป็นเงาดำเด่นเป็นสง่าตัดกับแผ่นฟ้า มีกลุ่มเมฆมืดขยาดัวขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นฉากอยู่เบื้องหลัง

“แต่แพทว่าท่านคงเป็นผู้หญิงที่เข้มแข็งมาก ขนาดมีสงครามยังชี้ข้างออกไปได้ไม่กลัว เรื่องอื่นๆทางการเมือง ท่านก็คงจะทนได้...แล้วที่วินทร์ทราบพระประวัติของ

ท่านใหม่คะ”

สามหนุ่มมองหน้ากัน แล้วส่ายหน้า

ปวินท์ตอบว่า

“ไม่มีบอกไว้ในพงศาวดาร แต่พี่เชื่อว่าสมเด็จพระสุริโยทัยแต่เดิมมาท่านเป็นเจ้านาย หรืออย่างน้อยก็มีเชื้อสายเป็นกษัตริย์ เมื่อพระมหาจักรพรรดิขึ้นครองราชย์ ท่านจึงได้รับการสถาปนาเป็นพระมเหสี ทรงพระนามว่าพระสุริโยทัย ถ้าเป็นสามัญชน ก็คงเป็นแค่พระสนมเอกอย่างท้าวศรีสุดาจันทร์เท่านั้น”

“เจ้านายที่ไหนกันล่ะคะ จากเมืองไหน” สาวน้อยซักอย่างเริ่มสนใจมากขึ้น
ทุกขณะ

“สมัยนั้น นอกจากกรุงศรีอยุธยา เมืองที่จะมีเจ้านายได้ ทางเหนือก็มีล้านนา สุโขทัย ละโว้ ทางใต้มีนครศรีธรรมราช ทางตะวันออกก็ข้ามไปเขมรโนนเลย พี่เชื่อว่า ถ้าไม่ได้เป็นเจ้านายอยุธยาแต่ดั้งเดิมแล้ว สมเด็จพระสุริโยทัยท่านน่าจะมาจากทางเหนือแคว้นใดแคว้นหนึ่งในจำนวนนี้ น่าสังเกตว่าท่านทรงช้างเป็น ทางเหนือสมัยนั้น การเดินทางเขาจะใช้ช้างเป็นเรื่องปกติ บุกป่าฝ่าดงไปมาระหว่างเมืองได้ง่าย ผู้หญิงที่ขี่ช้างเป็นน่านจะเป็นสตรีสูงศักดิ์ทางเหนือขึ้นไปจากอยุธยา ซึ่งเคยเดินทางระหว่างเมือง จะเพื่อการอภิเษกหรือเสด็จประพาสที่ไหนก็ตามแต่ เพราะการขี่ช้างไม่ใช่เป็นเรื่องจี้ก้นง่าย ๆ ไม่ใช่ใครอยากลองก็ลองเล่นได้ ยิ่งช้างศึกด้วยแล้วละก็ ยากจนแทบจะเป็นไปไม่ได้เชียวยละ อย่างว่าแต่ผู้หญิงเลย ขนาดแม่ทัพนายกองก็ไม่เชื่อว่าขี่ช้างเป็นกันทุกคน ถ้าบังคับช้างไม่เป็นก็ขี่ช้างออกศึกไม่ได้ ท่านกล้าแต่งองค์เป็นชาย ขี่ช้างศึกออกไป แสดงว่าต้องทรงคุ้นเคยกับการบังคับช้างมาก่อนจนมันพระทัย แล้วลักษณะของความเข้มแข็ง กล้าเผชิญเรื่องที่มาคุกคามความมั่นคงของอาณาจักร รักษาพระเกียรติยศแบบนี้ เป็นลักษณะของชาติคหบดีชาติ คือความเป็นกษัตริย์โดยสายเลือดกำเนิด ไม่ใช่ผู้หญิงธรรมดาที่รู้จักแต่เป็นแม่บ้านแม่เรือน อย่างท้าวศรีสุดาจันทร์ซึ่งดูเป็นผู้หญิง

ใฝ่สูง กล้าคิดการใหญ่ ก็ยังไม่มีความเข้มแข็งแบบนี้ มีลักษณะปล่อยเลยตามเลย เสียมากกว่า”

พัตราลูบแขนตัวเอง หล่อนเกิดอาการขนลุกชู...มิใช่ด้วยความกลัว แต่ด้วยความตื่นตันอย่างประหลาด

อภิชัยและสมภพผู้ซึ่งนั่งฟังมาตลอดอย่างตั้งใจ เริ่มออกความเห็นบ้าง

“อีกอย่างหนึ่ง พระนาม...”

“พระนามอะไรคะ?” พัตราหันไปถาม

ปวินท์ตอบยื้ม ๆ

“ภพเคยเสนอความเห็น ว่า สมเด็จพระสุริโยทัยท่านอาจจะมีเชื้อสายราชวงศ์ พระร่วงของสุโขทัย พระนามเดิมของท่านสมัยเป็นพระชายาของพระเพ็ชรราชามีว่าอะไรเราไม่รู้ พระนามสุริโยทัยคงจะเฉลิมขึ้นมาเมื่อได้สถาปนาเป็นพระมเหสี ถ้านึกว่ามีการเลือกพระนามที่สอดคล้องกับพระประวัติ ก็น่าจะใกล้เคียงกับราชวงศ์พระร่วงมากกว่าราชวงศ์อื่นๆ”

“แล้วยังสอดคล้องด้วยว่าท่านพระราชทานพระธิดาพระองค์ใหญ่คือพระสวัสดิ์ให้ขุนพิเรนทรเทพ ซึ่งมีเชื้อสายราชวงศ์พระร่วง ความผูกพันข้อนี้ก็ได้ที่ทำให้ขุนพิเรนทรเทพ เคารพจงรักภักดีต่อพระเพ็ชรราชา อัญเชิญขึ้นครองราชย์เมื่อกำจัดขุนวรวงศาแล้ว”

พัตรายกมือขึ้นชู

“เดี๋ยวค่ะ แพทฟังไม่ทัน เมื่อกี้พี่วินท์ว่าขุน...ขุนพิเรนทรเทพ เป็นเชื้อสายเจ้านายหรือคะ”

“เชื้อสายราชวงศ์สุโขทัยค่ะ” ปวินท์ย้า “บรรพบุรุษของท่านเป็นเจ้านายมาก่อน แต่สุโขทัยมาเสื่อมอำนาจลงหลังจากอยุธยาเจริญรุ่งเรืองขึ้นมาแทน จนในที่สุดกลายเป็นส่วนหนึ่งของศรีอยุธยาในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ เจ้านายของราชวงศ์พระร่วง

ก็เหลือแต่เชื้อสายซึ่งบางส่วนกลายมาเป็นขุนนางอยุธยา บางส่วนก็คงยังอยู่ในสุโขทัยตามเดิม”

พัตรานิ่งคิด พยักหน้าเล็กน้อยอย่างเข้าใจ

“ต่อจากนั้น ทุกอย่างก็แฮปปี้เอนด์ซิคะ”

“ก็แฮปปี้อยู่ครู่เดียว ก็เกิดสงครามกับพม่าไงล่ะ ไม่ถึงปีจากนั้น” สมภพรับหน้าที่แทนเพื่อน “ใช่! โหม วินท์”

“ใช่! แค่ ๖ เดือนเท่านั้นเอง ที่ขุนพิเรนทรเทพได้เป็นพระมหาธรรมราชาขึ้นปกครองหัวเมืองทางเหนืออยู่ที่พิษณุโลกกับพระชายาคือพระสวสติ เจลิมพระนามใหม่ ว่าพระวิสุทธิกษัตริย์ เรียกว่ายังไม่ทันจะได้หายใจหายคอได้เต็มทีเลย พระเจ้าตะเบ็ง-ชะเวตี้ได้ข่าวว่าอยุธยาเกิดปัญหาการเมืองภายใน ไม่รู้ว่าสงบลงแล้ว ก็คิดว่าอยุธยาคงกำลังอ่อนแอ เลยถือโอกาสยกทัพมา ได้เมืองมอญที่ชายแดนไว้ก่อนแล้วก็ยกทัพเข้ามาถึงอยุธยา เป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ที่อยุธยาเผชิญศึกใหญ่มาประชิดถึงเมืองก่อนหน้านี้อย่างน้อย ๑๐ ปีมีแต่การรบระหว่างไทยกับพม่าที่เมืองเชียงกรานหนเดียว เป็นศึกเล็กที่ชายแดน ผิดกับครั้งนี้ที่กษัตริย์พม่าถึงกับยกแสนยานุภาพมาเอง เป็นศึกใหญ่มหึมา ศรีอยุธยาไม่เคยพบเห็นมาก่อน ถ้าवादภาว่าเราเป็นชาวบ้านในตอนนั้นก็คงนอนสะดุ้งหลายครั้ง ไม่รู้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นกับบ้านเมือง”

“นั่นสิ” อภิชัยเห็นด้วย ลูบแขนตัวเองไปมาเหมือนเกิดขนลุกขึ้นอย่างกะทันหัน “แล้วถ้าเป็นสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ จะยิ่งหนักพระทัยสักแค่ไหนไฟในบ้านเพิ่งจะดับ ไฟนอกบ้านก็ลุกลามมาแล้ว กองใหญ่มหึมาซะด้วย คนที่มีหน้าที่รับผิดชอบบ้านเมืองจะต้องหนักอกกว่าคนธรรมดาไม่รู้ก็เท่า”

ปวินท์หยุดยืนริมแผ่นน้ำ ทอดสายตามองออกไป...ไกลลิบ ผ่านแผ่นน้ำกว้างใหญ่ และละเมาะไม้เขียวเข้มที่รายล้อม หมู่มะเหมินทางทิศตะวันตกที่ว่าอยู่ห่างไกลเมื่อพักใหญ่ก่อนหน้านี้อย่างไร เริ่มคลี่คลายคลุมเกือบครึ่งหนึ่งของท้องฟ้า ตะวันกลืน

หายไปหลังหมู่เมฆ ทำให้แดดเหลืองเรืองแสงเมื่อครู่ก่อนหายวูบไปทันที กลับกลายเป็นความหม่นมัว

เขาคิดไม่ได้ว่า มันช่างคล้ายกับเงาของการยাত্রาที่พอันทรงมหิธานุภาพ จากเบื้องทิศตะวันตก เข้าครอบงำพระนครศรีอยุธยา เมื่อ ๔๐๐ ปีก่อนโน้น

เพื่อนทั้งสามเจียบกริบ เมื่อปวินต์ผายมือกวาดไปรอบๆ เสียงที่เล่าให้พัตรา ฟัง ขริมและกังวาน

“พระมหาจักรพรรดิทรงพระคชาธารในฐานะจอมทัพ เสด็จยกกองทัพหลวงออกไป พระสุริโยทัยแต่งพระองค์เป็นชายตามเสด็จไปด้วยพร้อมกับพระโอรสสองพระองค์ คือพระรามเสวกรกับพระมหินทร์ ปะทะกับทัพหน้าของพระเจ้าแปร จอมทัพทั้งสองฝ่ายต่างทรงช้างขับพลมาพบกัน แล้วก็เข้าชนช้างกันตามแบบการยุทธในสมัยนั้น แต่ช้างพระที่นั่งของสมเด็จพระมหาจักรพรรดิสู้แรงเข้าศึกของพระเจ้าแปรไม่ได้ ก็แล่นหนีพระเจ้าแปรได้ทีก็จับช้างไล่มาติดๆ พระสุริโยทัยท่านทรงเห็นจวนตัว จุกละหุกเต็มที ไม่มีทางอื่น ท่านก็ไสช้างเข้าขวางกลางไว้ไม่ให้พระเจ้าแปรทันทำร้ายพระสวามี พระเจ้าแปรก็คงเตรียมจะฟันสมเด็จพระมหาจักรพรรดิอยู่แล้ว พอเห็นคนเข้ามาขวางหน้า ไม่รู้ว่าเป็นผู้หญิง คงจะนึกว่าเป็นแม่ทัพคนใดคนหนึ่ง ก็เลยฟันถูกพระองค์เข้าเต็มที สิ้นพระชนม์ชบลงบนคอช้าง พระรามเสวกรกับพระมหินทร์ พระโอรสทั้งสองพระองค์ ได้ตามพระมารดาติดๆ ก็จับช้างเข้าสู่กับพระเจ้าแปร พระเจ้าแปรเจอเข้าศึกกระหนาบสองคนก็ถอยไป สองพระองค์จึงกันพระบรมศพกลับเข้าเมืองได้ ก็คงจะอัญเชิญเข้าไปในพระบรมมหาราชวัง แล้วไปประดิษฐานไว้ที่สวนหลวง”

พัตราหนึ่งฟังแทบจะไม่หายใจ

นำอัศจรรย์ หญิงสาวรู้สึกเหมือนหน้ามืดไปวูบหนึ่ง เหมือนเห็นภาพแวบเข้ามา ในมโนนี้อย่างไม่เคยนึกฝันมาก่อน

กองทัพใหญ่สองกองทัพ...คลาดล่าด้วยไพร่พลสองฝ่ายเข้าประจัญบานกัน แทบ

ไม่รู้ว่าเป็นใครเป็นใคร ผงคลื่นบนสนามรบฟุ้งคลบเป็นควันหมอกมัว เสียงโห่ร้องปะปน แทรกเสียงกระทบอาวุธ แว่วเสียงร้องด้วยความเจ็บปวดยามเลือดสาดกระจาย แทรกขึ้นมาด้วยเสียงโกลนจนาทของพญาช้างที่กำลังฮึกเหิมแล่นไล่คู่ปรับภัย ทุกอย่างเกิดขึ้นอย่างกะทันหัน ทุกสิ่งวินาที แฉวนอยู่บนเส้นด้ายของความตาย...

หล่อนได้ยินเสียงสมภพพูดแว่วๆ แทรกเข้ามาว่า

“ยุทธหัตถีเป็นการรบที่อันตรายที่สุด เสียงตายที่สุดของกษัตริย์ ไหนจะต้องใช้ฝีมือ ใช้กำลังกาย ใช้ไหวพริบเฉพาหน้า แล้วยังต้องบังคับช้างให้อยู่ด้วย ความเป็นความตายเกิดขึ้นได้ภายในพริบตาเดียว ไม่มีไพร่พลที่ไหนดจะเข้ามาช่วยทัน”

“ก็เพราะยังงี้แหละ พระสุริโยทัยท่านก็ต้องทรงทราบว่าการใส่ช้างเข้าขวางพระเจ้าแปรคือการเสี่ยงขนาดไหน ตัวท่านไม่มีโอกาสป้องกันพระองค์เองเลย” อภิชัยต่อให้จวบแล้วสรุปว่า “น่าเศร้ามาก”

พัทธาลิมตาขึ้น สะบัดหน้าไล่ภาพแปลกๆนั้นออกไปจากความรู้สึก เมื่อเห็นสายตาของสามชายมองหล่อนเป็นตาเดียวกันด้วยความประหลาดใจ หล่อนก็ฝืนยิ้มให้เหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น เหลียวมองพระบรมราชานุสาวรีย์อีกครั้งหนึ่ง พุดเสียงเบา

“แพทไม่เป็นอะไรหรอกค่ะ รู้สึกใจหายเท่านั้นเอง เสียหายท่าน ไม่มีพระราชินีองค์ไหนเลยไม่ใช่หรือคะที่สิ้นพระชนม์กลางสนามรบเพราะออกศึก”

“ไม่มี” ปวินท์ถอนใจยาว “ไม่เคยมีก่อนหน้านี้ในประวัติศาสตร์ แล้วก็ไม่มีเคยมีอีกหลังจากนี้ อาจจะเป็นองค์เดียวในโลกด้วยซ้ำ”

อภิชัยเสริมขึ้นว่า

“พงศาวดารฉบับหลวงประเสริฐกล่าวไว้ว่า พระธิดาองค์หนึ่งสิ้นพระชนม์ด้วยเหมือนกัน ในการรบครั้งนี้”

พัทธายังคงจับตามองพระบรมราชานุสาวรีย์นี้อยู่เช่นเดิม อย่างใช้ความคิด

“ถ้าเป็นยังงั้น แพทยิ่งเสียหายใหญ่” หล่อนย้ำ “เสียหายพระราชินีองค์นี้ก็มาก

พอแล้ว แพทว่าท่านดีทีนะคะ ดีมากๆเลย ฟังจากพี่วินท์เล่า พอศัตรูมาถึงเมือง ท่านก็ออกไปพร้อมกันทั้งครอบครัว...พร้อมกัน...พ่อแม่ลูก ใครจะว่ายังไงแพทไม่รู้ แพทคิดว่าครอบครัวท่านคงอบอุ่นใกล้ชิดกันมาก ชนิดที่ว่าสุขก็สุขด้วยกัน ลำบากก็ลำบากด้วยกัน เกิดอะไรขึ้นก็ไปเผชิญหน้าด้วยกัน ไม่ทิ้งกัน”

ปวินท์ยิ้มอย่างเอ็นดูเมื่อได้ยินความเห็นของหล่อน ส่วนสมภพเข้าว่า

“คิดแบบผู้หญิงจิงเลยนะ เธอ”

หญิงสาวทำปากย่นนิดๆอย่างเง้งอน

“ก็แพทเป็นผู้หญิงนี่คะ ไม่ให้คิดอย่างผู้หญิงจะให้คิดอย่างไรล่ะ แพทพูดจริงๆนะ ไม่ได้พูดเล่น แพทเสียตาย ไม่อยากให้ท่านสิ้นพระชนม์ อยากให้ท่านอยู่มาอีกนานๆพร้อมหน้ากันพ่อแม่ลูก”

“พี่ก็เสียตาย” ปวินท์ตอบขมิ้มๆ “อยากจะให้เทวดารักษารักษาท่านเอาไว้คราวนั้น ถ้าพูดอย่างโบราณก็ต้องบอกว่า พระเสื้อเมือง พระทรงเมือง รักษาอยุธยาไว้ได้ ข้าศึกจึงตีไม่สำเร็จทั้งที่ยกมาได้จนประชิดเมืองอยู่แล้ว ไม่น่าจะปล่อยให้สูญเสียคนดีไปเลย”

“สงครามคราวนั้น แปลว่าพม่าตีไทยไม่ได้แน่ซีคะ”

“ไม่ได้แน่ พระมหาธรรมราชายกทัพจากเหนือลงมาช่วยศึกทันเวลา พม่าเห็นว่าตัวเองจะถูกศึกกระหนาบ ก็ถอยทัพกลับไป พระมหาธรรมราชากับพระรามเสวยศุมทัพไล่ตามไป แต่ไปเสียทีเพราะพม่าวางกลอุบายหลอกให้ล่าเข้าไปในที่ล้อม ก็เลยถูกจับ พระมหาจักรพรรดิต้องไล่สองพระองค์ด้วยช้างเผือก เพื่อเอาคืนกลับอยุธยา ฝ่ายพม่าก็ยกเลิกทัพกลับไปหงสาวดี”

“เป็นอันว่าบ้านเมืองเราไม่บอบช้ำ” อภิชัยช่วยสรุป

ปวินท์ว่า

“ไม่เลยละ ต้องถือว่าอยุธยารอดปลอดภัยไปได้ ช้ำพม่าเสียอีกเป็นฝ่ายเสียหาย

มากกว่า เพราะพระเจ้าตะเบ็งชะเวตี้ก็ทรงคิดกลับไปหงสาวดี ก็มีข่าวลือว่าพม่าเสียที่ยกทัพมาถึงไทยแล้วตีไม่ได้ พวกหัวเมืองมอญที่เคยอยู่ในอำนาจ ก็เลยแข็งข้อขึ้นมา วุ่นวายกันไปหมด พระเจ้าตะเบ็งชะเวตี้ก็ทรงคิดสุธาเมามายจนว่าราชการไม่ได้ ประพฤติองค์ร้ายกาจต่าง ๆ เชื่อกันว่าทรงเสียพระสติ จนขุนนางทนไม่ไหวก็เลยจับปลงพระชนม์เสีย”

พัทธาสายหน้า หล่อนกำลังจะพูดอะไรบางอย่างเป็นการแสดงความสลดใจต่อเรื่องที่ไฉน แต่ลมแรงราวกับพายุที่พัดกระโชกเข้ามาวูบหนึ่ง อย่างไม่ทันจะรู้เนื้อรู้ตัว หอบฝุ่นผงตกลงเข้ามาเต็มหน้า ทำให้หญิงสาวเปลี่ยนเป็นร้องอุทาน

“อู๊ย ฝนท่าท่าจะตก”

ทุกคนเพิ่งสังเกตว่า เมฆที่ตั้งเค้าทะมึนอยู่เมื่อครู่ บัดนี้ย้อยต่ำลงมาจากพื้นฟ้า แดดเลื่อนหลบไปไม่เห็นแม้แต่เงา บริเวณนั้นมีดครึ้มราวกับเลยพลบค่ำเข้าไปจนเกือบมืดสนิท ลมพัดหมุนควีว ถอนเศษหญ้าบริเวณนั้นขึ้นมาเป็นวงคว้าง ราวกับมีมือที่มองไม่เห็นมาปั่นอากาศเล่นแทนลูกข้างอยู่ด้วยความคึกคะนอง

ความโกลาหลเกิดขึ้นทันที เพราะไม่มีใครเอาร่มติดมือมา หนุ่มสาวทั้งสี่ออกวิ่งด้านลมแรงที่พัดกระโชกชนิดไม่ลืมหูลืมตา ตรงไปยังรถยนต์สองคันที่จอดอยู่ริมทาง สมภพกับอภิชัยพรวดเข้าไปในรถคันแรกของสมภพ ส่วนปวินท์ขับรถบีเอ็มดับเบิลยู ทะเบียนป้ายแดงของพัทธามาในวันนี้ เขารีบเปิดประตูให้หล่อนเข้าไปนั่ง แล้วตัวเองอ้อมไปนั่งด้านคนขับ

สมภพหมุนกระจกลง ตะโกนฝ่าเสียงลมอู้อู้อ บอกเพื่อนชายที่กำลังเคลื่อนรถผ่านไป

“จ้ำร้านอาหารได้ไหม้ย อย่าหลงนะ วินท์”

ทั้งสี่คนตกลงกันว่า ก่อนกลับกรุงเทพในตอนค่ำ จะแวะที่ร้านอาหารริมน้ำแห่งใหม่ที่อภิชัยไปพบเข้าเมื่อไม่กี่วันมานี้ แล้วชวนเพื่อนๆ ไปลองชิมบ้าง เขาเป็นคนบอก

ทางให้ปวินที่รู้พอเลา ๆ เมื่อบ่ายนี้เอง

ปวินที่ยกมือเป็นเชิงตอบรับ ไม่รอรถเพื่อนให้ออกไปก่อน เพราะฝนทำท่าเหมือนจะตกลงมาในนาที่ใดนาที่หนึ่ง

เมฆดำสนิทราวกับหมึกจีน ทั้งตัวลงมาเป็นม่านคลุมอยู่ทั้งด้านหน้าและด้านหลัง เมื่อออกพ้นพระบรมราชานุสาวรีย์ ปวินที่ร้อง “ว้า” ออกมาเบา ๆ เมื่อพบว่าทุกหนทุกแห่งเริ่มมีตราชากับสว่างเข้าสองท่มเป็นอย่างน้อย มองแทบไม่เห็นอาคารบ้านเรือนข้างทาง “น่ากลัวฝนจะตกหนัก”

“แทบไม่กลัวหรอกค่ะ พี่วินท์” พัดตราตอบ ทั้งที่ใจไม่ค่อยดีนัก “รถเบรกดียางก็ใหม่เอี่ยมเลยคะ”

หล่อนไม่เคยเห็นเมฆที่โหมดำสนิทยิ่งกว่าถ่านหินแบบนี้มาก่อน มันหยกย้อยราวกับผ้าม่านหน้าเวทีละคร พายุพัดต้นไม้ข้างทางสะบัดโยนกิ่งก้านอย่างน่ากลัว เหมือนจะหักโค่นลงมาบนถนน เพียงพริบตาเดียว สายน้ำก็เทกระหน่ำลงมาจากฟ้าฟ้า ดูราวกับน้ำตกมากกว่าสายฝน บดบังภาพข้างทางจนหมดสิ้น มีแต่ความพร่ามัวราง ๆ มองเห็นจากกระจกหน้า ที่ปัดน้ำฝนทำหน้าที่ของมันอยู่อย่างเต็มขีด กวาดน้ำออกไม่หยุดไม่ยั้ง

หล่อนเอี้ยวตัวมองไปข้างหลัง หวังว่าจะเห็นรถของอภิชัยตามมา แต่กระจกด้านหลังพร่าจนมองอะไรไม่เห็น

“พี่วินท์จำทางได้นะคะ”

“ก็ไปตามทางเดิมที่เรามานี่ล่ะ สะ ขับกลับเข้าไปในเมือง ถนนมีหลายโค้งหน่อย ต้องจับช้ออยู่แล้ว”

พัดรามองไม่เห็นอะไรเลย รถทั้งคันเหมือนถูกหุ้มด้วยผ้าดิบสีขาว เม็ดฝนไหลพราวเต็มกระจกหน้าต่างด้านข้าง เสียงพายุอื้ออึงอยู่ภายนอกกลบเสียงเครื่องยนต์ อากาศภายในรถหนาวเย็นจับใจ ทั้งที่เครื่องปรับอากาศเปิดอยู่ในระดับต่ำสุด

หญิงสาวบอกตัวเองว่า...กลัวอะไรกับเรื่องเล็กๆ น้อยๆ อย่างฝนตกหนัก นอกจากนี่ ปวินท์ขับรถระมัดระวัง จนเชื่อใจได้ว่าจะไม่เกิดอุบัติเหตุ แต่...ทำไมก็ไม่รู้ พัตรานึกภาวนาให้รถผ่านฝนหนักในช่วงนี้ไปรู้แล้วรู้รอด

ฝนก็ช่างตกเป็นวงกว้างเหลือเกิน สงสัยจะตกทั่วจังหวัด ไม่เบาบางลงสักที หลายครั้งที่ปวินท์ต้องชะลอรถจนเกือบจะเป็นหยุดนิ่งเพราะมองไม่เห็นทาง

เวลาผ่านไป...สิบนาทึมนับแต่ขึ้นรถ...ยี่สิบนาที...หญิงสาวถอนใจอย่างโล่งอก เมื่อรู้สึกว่ามีม่านหนาที่คลุมรถอยู่เริ่มคลี่ตัวออก เผยให้เห็นความโปร่งใสราวๆ ภายนอก มีต้นไม้เขียวชอุ่ม อ้อมหยาดน้ำจันทน์ สบัดใบอยู่ข้างเส้นทาง

“ฝนเกือบหมดแล้วละ” ปวินท์บอกราวกับเดาใจหญิงสาวได้ว่าห่ออันอัดอัด “เราเกือบจะเข้าตัวเมืองแล้ว”

แล้วจู่ๆ ฝนก็เกือบจะขาดเม็ด เหลือเพียงละอองบางๆ ปลิวอยู่ในสายลม ภาพสองข้างทางเริ่มแจ่มชัดขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง

“เอ๊ะ นี่เราถึงไหนแล้วคะ พี่วินท์” พัตรารอกปากถามด้วยความฉงนฉงาย เพราะรู้สึกว่าเป็นท้องถนนที่แปลกตา “ตัวเมืองตรงนี้ ด้านไหนของจังหวัดคะ แพทนี่ก็ไม่ออก”

คำถามนี้ตรงกับใจของชายหนุ่ม อย่างว่าแต่ห่ออันที่นี้ก็ไม่ออกเลย แม้แต่เขาเองผู้มาเยือนพระนครศรีอยุธยา นับครั้งไม่ถ้วน เกือบจะเรียกได้ว่าหลับตาเดินได้ทุกถนน ก็ยังอดพิศวงไม่ได้ว่า มุมนี้ของจังหวัดที่เคยเป็นพระนครเก่าแก่ของประเทศนั้น ซ่อนเร้นอยู่ในส่วนใด เขาจึงงงงวย ไม่รู้สึกเลยว่าคุ้นตา

“โยมอย่าวิตกถึงกาลที่ยังมาไม่ถึง โยมจงทำปัจจุบันให้พร้อมเสียก่อนเถิด โยมเอง และ
สีกาข้างกายโยมมิใช่ญาติที่ร่ำร้องอยากจะมาอยู่ ณ ที่นี่ ในกาลนี้”

